

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Haber-Yorum

Türkiye Ekonomisini Heterodoks Yaklaşımlar Değil, İslam İktisat Nizamı Kurtarır!

Haber:

Hazine ve Maliye Bakanlığı ev sahipliğinde düzenlenen "**Ekonomik Dönüşüm ve Yeni Paradigmalar Zirvesi**"nde açılış konuşması yapan Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, ekonomiye dair açıklamalarda bulundu. Bakan Nebati konuşmasında, alışagelmışin dışında yabancı kavramlar kullanarak ekonomiyi yorumladı ve şu ifadeleri kullandı: "*Neo klasik ekonomi düşüncesinden, epistemolojik bir kopuşu temsil eden heteredoks yaklaşım, günümüzde giderek ön plana çıkan; davranışsal ekonomi ve nöroekonomiyle daha fazla önem kazanmaktadır.*" (29.09.2022 Ajanslar)

Yorum:

Pandemi sonrası Türk lirasının aşırı değer kaybetmesiyle birlikte etkisini her yerde hissettiren Türkiye ekonomik krizi, çözüm adına gerçekçi bir adım atılmadığı için gittikçe derinleşerek halkın belini bükmeye devam ediyor. Yaklaşan seçim atmosferi içerisinde kendilerini topluma açıklama yapmak zorunda hisseden iktidar yetkilileri ise "Türkiye Ekonomi Modeli" gibi açıklamalar üzerinden günü kurtarma hesapları yaparak, sorunun asıl kaynağını gözlerden uzaklaştırmaya çalışıyor. Ancak Hazine ve Maliye Bakanı'nın her cümlesi tercüme edilmesi gereken konuşma dilinde olduğu gibi iktidar yetkilileri konuştuğunda batıyorlar, konuştuğunda halktan daha da uzaklaşıyorlar.

Geçtiğimiz yıl katıldığı bir TV programında yeni sistemdeki rakamlarla ilgili sorulan bir soruya "*Gözlerime bakar mısınız? Ekonomi gözlerdeki ışıltıdır*" cevabını vererek, halkın geçim sıkıntısını alaya alan Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati bu kez 'Ekonomik Dönüşüm Zirvesi'nde kullandığı yabancı kavramlar sebebiyle kamuoyunda tartışma konusu oldu.

Konuşması boyunca heterodoks ve ortadoks kelimeleri arasında gidip gelen Bakan Nebati, aslında 'Türkiye Ekonomi Modeli' denilen şeyin kapitalizmin Türkiye versiyonundan başka bir şey olmadığını göstermiş oldu. Zira her bilgi ideolojik bir içerik taşır ve Nebati'nin kullandığı kavramlar da kapitalist ideolojiden bağımsız değildir. Kaldı ki Türkiye'nin kapitalist ideolojiye olan bağlılığını anlamak için cumhuriyetin kuruluşundan beri uygulanan sisteme ve icra edilen ekonomi politikalarına bakmak yeterlidir.

Hal böyleyken, yerli para biriminin Amerikan dolarına bağlı olduğu, faizci bankaların ekonomide adeta motor görevi gördüğü, halkın emek ve kazancının vergi ve manipülasyon yoluyla sömürüldüğü, en önemlisi de

yürürlükteki kanunların küresel kapitalist kurallara göre belirlendiği bir ekonomik sisteme hangi isim verilirse verilsin, hangi elbise giydirilmeye çalışılırsa çalışılsın, onun kapitalist bir sistem olduğu gerçeğini değiştirmez.

Bakan Nebati'nin 'heteredoks' kavramı ile açıklamak istediği Türkiye'yi diğer ekonomilerden kısmen ayırıştıran şey ise Türk lirasının değerinin yöneticiler ve Merkez Bankası tarafından kasıtlı bir şekilde düşürülmesidir. Normalde dünyadaki Merkez Bankaları'nın görevi faiz yoluyla ülke parasına değer kazandırmak iken Türkiye'de tam tersi bir siyaset izleniyor. İktidarın tezine göre yeni Türkiye ekonomi modelinin uygulanması ile ihracatın artacağı, dış ticaret fazlası ve yerli üretimin artmasıyla cari fazla verileceği ve böylece enflasyonun düşeceği yönündeydi. Ancak Merkez Bankası'nın faiz indirimlerine başladığı Eylül 2021'den bu yana enflasyon katlanırken, cari açık ve dış ticaret açığı büyümeye döviz kuru ise yükselmeye devam ediyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan, izlenen bu politikayı "faiz sebep enflasyon sonuçtur" tezi üzerinden sözde faiz karşıtlığı yaparak meşrulaştırmaya çalışsa da, aslında kazanan yine faiz lobileri kaybeden ise Türkiye halkı olmaktadır. Zira ekonomik göstergelere bakıldığında tablo Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın söylediğinin tam tersi vaziyettedir. Keza sözde faizle mücadele edildiği söylenen yeni modelin uygulandığı 2022 yılının ilk 6 ayında bankaların kâr oranı %400'ü aşmış durumdadır. Halkın gelirlerini eriten diğer birçok olumsuz veri de cabasıdır.

Dolayısıyla ekonomiye dair söylenmesi gereken tek söz; kapitalizmin sebep, krizlerin sonuç olduğu gerçeğidir. Çözüm ise kapitalizmin farklı bir uygulaması olan heteredoks yaklaşımlar değil, Türkiye halkının iman ettiği İslam'ın iktisat nizamının tatbik edilmesidir. Zira İslam iktisat nizamında faizin her türlü haram olduğu gibi faizci bankaların varlığına hiçbir şekilde izin verilmez ve faiz sorunu kökünden çözülür. İslam iktisat nizamında para sistemi enflasyona sebep olan kâğıt para sistemi değil, zati bir kıymete sahip olan altın para sistemidir. Yine İslam iktisat nizamında mülkiyet çeşitleri sınırlandırılarak, kamu malının şirketlerce talan edilmesine fırsat verilmez ve servetlerin insanlar arasında adil bir şekilde dağıtımı esas alınır. Velhasıl İslam İktisat Nizamı, 1400 yıllık İslam tarihinde olduğu gibi adalet ve kalkınmanın yegâne garantörüdür. Müslümanlar olarak bizlere düşen görev, İslam iktisat nizamının uygulayıcısı olan Raşidi Hilafet Devletini kurmak için hep birlikte çalışmaktır.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Muhammed Emin Yıldırım